

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش‌آزمون ۱ تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۸

نام درس: فارسی

پایه: دهم

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

صفحه ۱ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
الف:	قلمرو زبانی	۷
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (الف) داده تنش بر تن ساحل <u>پله</u> (ب) به خلاف <u>نموده</u> مباش. (ج) و <u>مکاری</u> از ما سی دینار مغربی می‌خواست. (د) <u>حدیث</u> دوست نگویم مگر به حضرت دوست (ه) بر <u>تالابی</u> از خون خویش بر گذرگه تاریخ ایستاده‌ای	۱/۲۵
۲	مترادف واژه «کرم» را بنویسید.	۰/۲۵
۳	غلط‌های املایی را در عبارات و سروده‌های زیر بیابید و صورت صحیح آن را بنویسید. - نمی‌فهمید چه احتیاجی به دیوار هست و چرا پدرش این همه در ساختن آن اسرار دارد. - بار اول که پیرمرد را دیدم در کنگره نویسندگانی بود که خانه فرهنگ شوروی در تهران الم کرده بود. شبی که نوبت شعر خواندن او بود، یادم است برق خاموش شد و روی میز خطابه شمعی نهادند. - بلبلائی را دیدم که به نالش در آمده بودند از درخت و کبکان از کوه و قوکان در آب و بحایم از بیشه؛ اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح و من به غفلت خفته. - غبار راهگزارت کجاست تا حافظ - چه ز نی چو نای هر دم ز نوای شوق اودم به یادگار نسیم صبا نگه دارد که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را	۱/۵
۴	نقش دستوری ضمائر مشخص شده را بنویسید. (الف) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی (ب) تا خار غم عشقت آویخته در دامن ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها	۰/۵
۵	کاربرد معنایی پسوند «ک» را در واژه‌های زیر بنویسید. عروسک: اتاقک:	۰/۵
۶	هسته گروه اسمی روبه‌روی همه گروه‌ها درست است، به جز (الف) تعیین ارزش دقیق معنایی عناصر زبان (ارزش) ← (ارزش) (ب) مجموعه آثار ادبی گذشته این مرز و بوم (مجموعه) (ج) رابطه همنشینی هر واحد زبان (رابطه) (د) کوچک‌ترین واحد زبانی با معنای مستقیم (واحد)	۰/۲۵
۷	بیت زیر را براساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها	۰/۵
۸	کلمات دو تلفظی را در عبارت زیر مشخص کنید. پادشاه عالم خبر داد که یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.	۰/۵
۹	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (الف) گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید (ب) مثل قرآن، مثل آب است <u>روان</u>	۰/۵

مرکز سنجش آموزش مدارس پرتو

باسمه تعالی

پیش‌آزمون ۱ تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

پایه: دهم

نام درس: فارسی

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۸

صفحه ۲ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
۱۰	نوع حذف فعل (لفظی - معنایی) را در نمونه‌های زیر مشخص کنید. الف) به نام کردگار هفت افلاک ب) هم راحت بود، هم آفت	۰/۵
۱۱	نوع «و» را در مصرع اول بیت زیر تعیین کنید. سودای دلنشین نخستین و آخرین عمرم گذشت و باز توام در سری هنوز	۰/۲۵
۱۲	تحول معنایی (معنای قدیم و جدید) قسمتی را که زیر آن خط کشیده شده است، بنویسید. «شوخ از خود باز کنیم»	۰/۵
ب:	قلمرو ادبی	۵
۱۳	در بیت زیر «مجاز» را پیدا کنید و معنی آن را بنویسید. الف) پیش دیوار آنچه گویی هوش‌دار تا نباشد در پس دیوار گوش	۰/۵
۱۴	هر یک از بخش‌های مشخص شده در عبارات زیر، نشان‌دهنده کدام آرایه‌های ادبی هستند؟ الف) شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده‌توست ب) گل از شوق تو خندان در بهار است ج) در بهشت از هزارگونه نعمت است و در قرآن از هزارگونه پند و حکمت است. د) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت	۱
۱۵	واژه‌هایی را که پدیدآورنده آرایه ایهام است، مشخص کنید و معانی آنها را بنویسید. الف) بی‌مهر رخت روز مرا نور نمانده است ب) ای دمت عیسی دم از دوری نزن وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است من غلام آنکه دوراندیش نیست	۱
۱۶	آثار زیر سروده چه کسانی است؟ گوشواره عرش: الهی‌نامه:	۰/۵
۱۷	در بین آثار زیر دو اثر تعلیمی پیدا کنید. «کلیله و دمنه، سفرنامه ناصر خسرو، شاهنامه، اتاق آبی، گلستان»	۰/۵
۱۸	ابیات زیر را تکمیل کنید. الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل ب) ج) نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانمش گفت	۱/۵
ج:	قلمرو فکری	۸
۱۹	بیت زیر به کدام ویژگی خداوند اشاره می‌کند؟ هر آن وصفی که گویم بیش از آنی یقین دانم که بی‌شک جان جانی	۰/۵

باسمه تعالی

پیش‌آزمون ۱ تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

پایه: دهم

نام درس: فارسی

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۸

صفحه ۳ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
۲۰	دربارهٔ ارتباط معنایی دو عبارت زیر توضیح دهید. (لطفاً عبارات را معنی نکنید) «ما موشی در حقه به تو دادیم، تو پنهان نتوانستی داشت؛ سرّ خدای را با تو بگوییم، چگونه نگاه خواهی داشت» تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش	۰/۵
۲۱	در بیت زیر، مقصود شاعر از «رمه»، «چوپان گرگ طبع» و «گرگی شبان» چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	۰/۷۵
۲۲	کدام گزینه با بیت «گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح گوی و من خاموش» تناسب بیشتری دارد؟ (الف) لب به تسبیح گشاید هر چه اندر عالم است لب گزانم من ولی از غفلت و کفران انسان (ب) دوست بدارم تمام عالم را به تو عالم تمام منسوب است	۰/۲۵
۲۳	در جمله زیر عقل با چه ویژگی‌هایی وصف شده است چرا؟ چندان تناوری و بلند که به هنگام تماشا کلاه از سر کودک عقل می‌افتد	۰/۵
۲۴	استنباط خود را از عبارت زیر بنویسید. «هر چه بر او تنگ گرفتند، کمربند خود را تنگ‌تر بست.»	۰/۵
۲۵	مفهوم مشترک دو مصراع زیر چیست؟ (الف) بلندیت باید تواضع گزین. (ب) بلندی از آن یافت، کاو پست شد.	۰/۵
۲۶	منظور از جملهٔ زیر که در مورد «نیمایوشیج» نوشته شده است، چیست؟ «همچون مروارید در دل صدف کج و کوله‌ای سال‌ها بسته ماند.»	۰/۵
۲۷	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را بنویسید. (الف) بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی. (ب) تا چون بر رقعہ من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلیت چیست؟ (ج) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. (د) آنکه خرم زیادت داشت، سبک روی به کار آورد. (ه) گل از شوق تو خندان در بهار است (و) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم (ز) گفتم این شرط آدمیت نیست (ح) ابر ز من حامل سرمایه شد از آنش رنگ‌های بی‌شمار است تا سختی کمان شما نیز بگذرد مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش باغ ز من صاحب پیرایه شد	۴
۲۰	جمع بارم	